

ຂະແໜງບໍລິການຂອງ ສປປ ລາວ

ຂະແໜງບໍລິການ ມີຄວາມສໍາຄັນຍິ່ງຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ. ໃນນີ້ ຂະແໜງບໍລິການກວມເອົາປະມານ 36.8% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນແຫ່ງຊາດ (GDP) ຂອງລາວ ໃນປີ 2012 ແລະ ການຄ້າຕ່າງປະເທດດ້ານບໍລິການ (ຕົ້ນຕໍແມ່ນການ ທ່ອງທ່ຽວ, ການບໍລິການຜ່ານນ່ານຟ້າ) ຍັງຂະຫຍາຍຕົວໃນອັດຕາ 7% ຕໍ່ປີ ໂດຍຂະຫຍາຍຕົວສູງກວ່າການສິ່ງອອກດ້ານສິນຄ້າ. ນອກນີ້, ຂະແໜງຂາຍຍົກ-ຂາຍຍ່ອຍ ຍັງເປັນຂະແໜງຍ່ອຍທີ່ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳໃຫ້ປະຊາຊົນຫຼາຍກວ່າໝູ່ໃນບັນດາຂະແໜງບໍລິການທັງໝົດ. ຂະແໜງບໍລິການທີ່ສໍາຄັນປະກອບດ້ວຍ: ການທ່ອງທ່ຽວ, ການຂົນສົ່ງ, ການຈໍາໜ່າຍສິນຄ້າ, ໂທລະຄົມ, ການເງິນ ແລະ ອື່ນໆ.

ຕົວຢ່າງ: ລາຍຮັບຈາກການທ່ອງທ່ຽວໃນປີ 2010 ແມ່ນ 381,7 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 6% ຂອງ GDP ຊຶ່ງມີນັກທ່ອງທ່ຽວເຂົ້າມາ ສປປ ລາວ ຈໍານວນ 2,51 ລ້ານຄົນ. ໃນນີ້, ມີທະນາຄານ ທຸລະກິດຂອງລັດ 4 ແຫ່ງ, ຮ່ວມທຶນ 2 ແຫ່ງ, ເອກະຊົນ 8 ແຫ່ງ, ສາຂາຂອງຕ່າງປະເທດ 11 ແຫ່ງ ແລະ ຫ້ອງການຕາງໜ້າ 1 ແຫ່ງ. ທະນາຄານທຸລະກິດ ມີສາຂາທັງໝົດ 70 ແຫ່ງໃນທົ່ວປະເທດ.

ຂະແໜງການບໍລິການໂດຍລວມ ມີຂອບເຂດທີ່ກວ້າງຂວາງ ເຊິ່ງການຄຸ້ມຄອງແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ຫຼາຍຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງ ກໍຄື: ກະຊວງການເງິນ ຄຸ້ມຄອງການບໍລິການປະກັນໄພ; ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຄຸ້ມຄອງການບໍລິການທະນາຄານ ແລະ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ ຄຸ້ມຄອງຕະຫຼາດຫຼັກຊັບ; ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ຄຸ້ມຄອງຂະແໜງ ໂທລະຄົມ; ກະຊວງອຸດ ສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ຄຸ້ມຄອງຂະແໜງຈໍາໜ່າຍ ແລະ ອື່ນໆ.

ສະນັ້ນ, ເພື່ອຍາດແຍ່ງເອົາຜົນປະໂຫຍດຈາກການ ເປີດຕະຫຼາດ ການຄ້າດ້ານການບໍລິການໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ຈໍາເປັນຕ້ອງມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເຊິ່ງຈະໄດ້ມາຈາກການປະສານສົມທົບ ທີ່ດີລະຫວ່າງບັນດາກະຊວງຂະແໜງການ ໃນການວາງນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ເໝາະສົມ ພ້ອມທັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ຮັດກຸມ.

ບາງໜ້າວຽກສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່

- ເອົາໃຈໃສ່ໃນການເຜີຍແຜ່ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບພັນທະ ກໍຄືຜູກພັນຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ ເພື່ອດໍາເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ;

- ສືບຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພັນທະທີ່ໄດ້ສະເໜີເປີດຂະແໜງບໍລິການທັງໃນຂອບ ອຄລ ແລະ ອາຊຽນ ບົນພື້ນຖານນິຕິກຳທີ່ໄດ້ພັດທະນາເພື່ອຮອງຮັບການເຊື່ອມໂຍງເຫຼົ່ານີ້ ລວມທັງຂອດການອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ-ການສໍາປະທານ, ການຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວຂອງທຸລະກິດ ໆລໆ;
- ຍົກສູງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານສະຖາບັນ ໂດຍສະເພາະ ໃນຂະແໜງການເງິນ-ການທະນາຄານ ແລະ ໂທລະຄົມ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພັນທະທີ່ໄດ້ໃຫ້ ກໍຄືວິທີປະຕິບັດໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.
- ກະກຽມບັນດາເງື່ອນໄຂປັດໄຈ ແລະ ສິ່ງເສີມຂະແໜງບໍລິການທີ່ ສປປ ລາວ ມີໜ້າແໜ້ນໃນການສິ່ງອອກ (ການທ່ອງທ່ຽວ) ຫຼື ມີທ່າແຮງ (ການຂົນສົ່ງ, ການບໍລິການບັນອັອມບໍ່ແຮ່, ການທະນາຄານ) ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້ທັງໃນຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອຍາດແຍ່ງກາລະໂອກາດຈາກການເປີດຕະຫຼາດຂອງສະມາຊິກ ອຄລ ທີ່ມີແກ່ທຸກສະມາຊິກ.

ສົນໃຈຂໍ້ມູນເພີ່ມຕື່ມ

ກົມນະໂຍບາຍການຄ້າຕ່າງປະເທດ
ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ

Tel/Fax: 021-450066

Email: foreigntrade@laoftpd.com

www.laoftpd.com

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ສັນຍາການຄ້າດ້ານ ການບໍລິການ (GATS)

WORLD TRADE
ORGANIZATION

ສັນຍາການຄ້າດ້ານບໍລິການ

(General Agreement on Trade in Services: GATS)

ສັນຍາການຄ້າດ້ານການບໍລິການ ເປັນຜົນຂອງການເຈລະຈາການຄ້າຮອບອຸຣຸກວາຍ ເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ໃນຂະແໜງການບໍລິການ ແລະ ທ່າແຮງ ທີ່ເພີ່ມທະວີຂຶ້ນຂອງການຄ້າດ້ານການບໍລິການ. ສັນຍາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນສັນຍາໜຶ່ງພາຍໃຕ້ອົງການການຄ້າໂລກ (WTO) ທີ່ກຳນົດຫຼັກການ ແລະ ລະບຽບການ ເພື່ອຈຸດປະສົງ ໃນການເປີດເສລີການຄ້າດ້ານການບໍລິການເທື່ອລະກ້າວ. ທັງນີ້, ຫຼັກການ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ, ການບໍ່ຈຳແນກປະຕິບັດ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃນການດຳເນີນທຸລະກິດດ້ານການບໍລິການ.

ຂອບເຂດຂອງສັນຍາ

ສັນຍາສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ກັບທຸກມາດຕະການ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ ການຄ້າດ້ານການບໍລິການ. ທຸກການບໍລິການໃນຂະແໜງໃດໜຶ່ງ ແມ່ນຖືກຄຸ້ມຄອງດ້ວຍສັນຍາການຄ້າດ້ານການບໍລິການ, ຍົກເວັ້ນການບໍລິການ ຕາມອຳນາດໜ້າທີ່ຂອງລັດຖະບານ (ຕົວຢ່າງ: ຕຳຫຼວດ ແລະ ຍຸຕິທຳ).

ມາດຕະການ ທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຄ້າດ້ານບໍລິການ ກວມເອົາທຸກມາດຕະການ ທັງໃນຮູບແບບຂອງກົດໝາຍ, ຂໍ້ບັງຄັບ, ກົດລະບຽບ, ວິທີດຳເນີນການ, ການດຳເນີນການທາງການບໍລິຫານ ຫຼື ຮູບແບບ ອື່ນໆ ທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ກັບການຄ້າດ້ານບໍລິການ ໂດຍການປະກາດໃຊ້ຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການເອກະຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບອຳນາດຈາກລັດຖະບານ.

ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນ

ສັນຍາການຄ້າດ້ານການບໍລິການປະກອບດ້ວຍ 3 ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຄື :

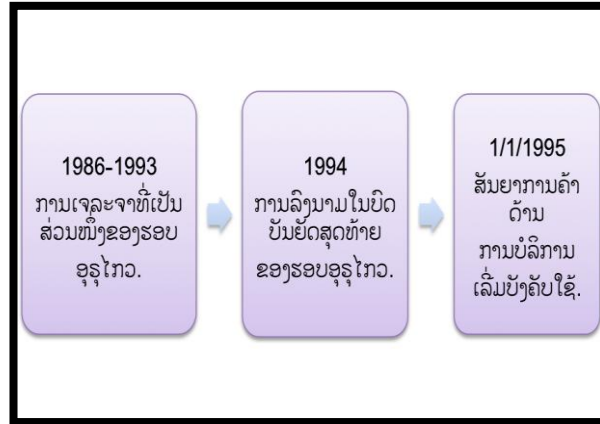
- ສັນຍາແມ່ - ປະກອບດ້ວຍພັນທະ ແລະ ຫຼັກການພື້ນຖານ ທີ່ນຳໃຊ້ກັບທຸກການບໍລິການຂອງທຸກປະເທດສະມາຊິກ.
- ຕາຕະລາງຂໍ້ຜູກພັນສະເພາະ - ລະບຸຂໍ້ຜູກພັນຂອງແຕ່ລະສະມາຊິກຊຶ່ງແມ່ນຂໍ້ຈຳກັດຕໍ່ການເປີດຕະຫຼາດ, ການປະຕິບັດແບບພາຍໃນຊາດ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດເພີ່ມເຕີມອື່ນໆ ແລະ ມີການເຈລະຈາ ເປີດເສລີຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ - ເພື່ອສ້າງຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍສະເພາະ ຫຼື ສະພາບການພິເສດຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ ແລະ ຮູບແບບຂອງການບໍລິການ.

ສະນັ້ນ, ການວາງນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງຂະແໜງ ບໍລິການຕ່າງໆຂອງ ສປປ ລາວ ຄວນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ສັນຍາ GATS ແລະ ຮອງຮັບນະໂຍບາຍການເປີດເສລີ ຂອງລັດຖະບານ ຕໍ່ຂະແໜງການ ບໍລິການເຫຼົ່ານັ້ນ.

ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ:

http://www.wto.org/english/tratop_e/serv_e/serv_e.htm

ເຫດການສຳຄັນ

ການຄ້າດ້ານການບໍລິການ ແລະ ການຄ້າດ້ານສິນຄ້າ ຕ່າງກັນແນວໃດ?

ການຄ້າດ້ານການບໍລິການ ຕ່າງກັບການຄ້າດ້ານສິນຄ້າ ເນື່ອງຈາກ ເປັນສິ່ງທີ່ຈັບຕ້ອງບໍ່ໄດ້. ໃນຂະນະທີ່ການຄ້າດ້ານສິນຄ້າ ສາມາດວັດແທກມູນຄ່າໄດ້ ໂດຍການເກັບກຳສະຖິຕິການຊື້-ຂາຍ ຫຼື ນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກ, ການຄ້າດ້ານການບໍລິການ ແມ່ນບໍ່ສາມາດຈັບຕ້ອງໄດ້ ກໍຄື: ເວລາຊື້ສິນຄ້າໃດໜຶ່ງ ຜູ້ຊື້ຈະໄດ້ຮັບສິນຄ້າເປັນການບໍລິການ ແຕ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການບໍ່ໄດ້ຮັບຫຍັງ ທີ່ເປັນຮູບປະທຳພຽງແຕ່ໄດ້ຮັບການບໍລິການເທົ່ານັ້ນ. ຕົວຢ່າງ: ການຈ້າງ ລົດໂດຍສານ, ການໃຊ້ບໍລິການນວດແຜນບູຮານ, ການໃຊ້ບໍລິການໂທລະສັບ ແລະ ອື່ນໆ. ໃນຂະນະທີ່, ການຄ້າດ້ານສິນຄ້າ ມີຮູບແບບການຄ້າຂ້າມຊາຍແດນ, ການຄ້າດ້ານການບໍລິການນອກຈາກ ຮູບແບບ ການບໍລິການຂ້າມຊາຍແດນ ແລ້ວຍັງມີອີກ 3 ຮູບແບບການບໍລິການຄື: ການໃຊ້ບໍລິການຢູ່ຕ່າງປະເທດ, ການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ. (ດັ່ງກ່າວອະທິບາຍໃນໜ້າຕໍ່ໄປ)

ຮູບແບບຂອງການຄ້າຕ່າງປະເທດດ້ານການບໍລິການ:

ຮູບແບບ 1: ການບໍລິການຂ້າມຊາຍແດນ ແມ່ນການສະໜອງການບໍລິການ ຈາກປະເທດໜຶ່ງຫາອີກປະເທດໜຶ່ງ ໂດຍທີ່ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການບໍ່ໄດ້ຢູ່ພາຍໃນດິນແດນດຽວກັນກັບຜູ້ຊົມໃຊ້ການບໍລິການດັ່ງກ່າວ ຕົວຢ່າງ: ການໂທລະສັບໄປຕ່າງປະເທດ.

ຮູບແບບ 2: ການໃຊ້ບໍລິການຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແມ່ນຜູ້ຊົມໃຊ້ເດີນທາງໄປໃຊ້ການບໍລິການຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕົວຢ່າງ: ການທ່ອງທ່ຽວນອກປະເທດ, ການໄປສຶກສາຢູ່ຕ່າງປະເທດ.

ຮູບແບບ 3: ການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ແມ່ນການສະໜອງການບໍລິການໂດຍການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດຢູ່ອີກປະເທດໜຶ່ງ ຕົວຢ່າງ: ທະນາຄານ ANZ ຂອງອົດສະຕາລີ ມາສ້າງຕັ້ງເປັນວິສາຫະກິດຢູ່ ສປປ ລາວ.

ຮູບແບບ 4: ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ ແມ່ນການເດີນທາງຂອງບຸກຄົນຈາກປະເທດຂອງຕົນເພື່ອໄປສະໜອງການບໍລິການຢູ່ປະເທດອື່ນ ຕົວຢ່າງ: ພະນັກງານຂອງ ທະນາຄານ ANZ ຂອງອົດສະຕາລີ ຍ້າຍມາເຮັດວຽກຢູ່ ສປປ ລາວ.

ການຄ້າດ້ານການບໍລິການ ພາຍໃຕ້ຂອບອາຊຽນ

ການຄ້າດ້ານການບໍລິການພາຍໃນພາກພື້ນອາຊຽນ ແມ່ນດຳເນີນພາຍໃຕ້ຂອບສັນຍາການຄ້າດ້ານການບໍລິການອາຊຽນ (AFAS) ທີ່ໄດ້ເຊັນກັນໂດຍລັດຖະມົນຕີເສດຖະກິດອາຊຽນ ໃນວັນທີ 15 ທັນວາ 1995. ການເຈລະຈາໃນຂອບ AFAS ແມ່ນຍັງອີງຕາມຫຼັກການລວມຂອງສັນຍາ GATS. ໃນນີ້ ສະມາຊິກອາຊຽນມີບຸລິມະສິດເປີດຂະແໜງບໍລິການທີ່ສຳຄັນຄື: ຂະແໜງບໍລິການວິຊາຊີບ, ຂະແໜງກໍ່ສ້າງ, ຈຳໜ່າຍ, ການສຶກສາ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສຸຂະພາບ, ຂົນສົ່ງທາງນໍ້າ, ໂທລະຄົມ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ. ການບໍລິການໃນອາຊຽນ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ ເສດຖະກິດເຊິ່ງກວມເຖິງ 40-60% ຂອງ GDP ຂອງອາຊຽນ.

ການນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກຂອງການຄ້າດ້ານການບໍລິການພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນແມ່ນມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີຈາກ 182 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2003 ເຖິງ 343 ຕື້ໂດລາ ສະຫະລັດ ໃນປີ 2009.